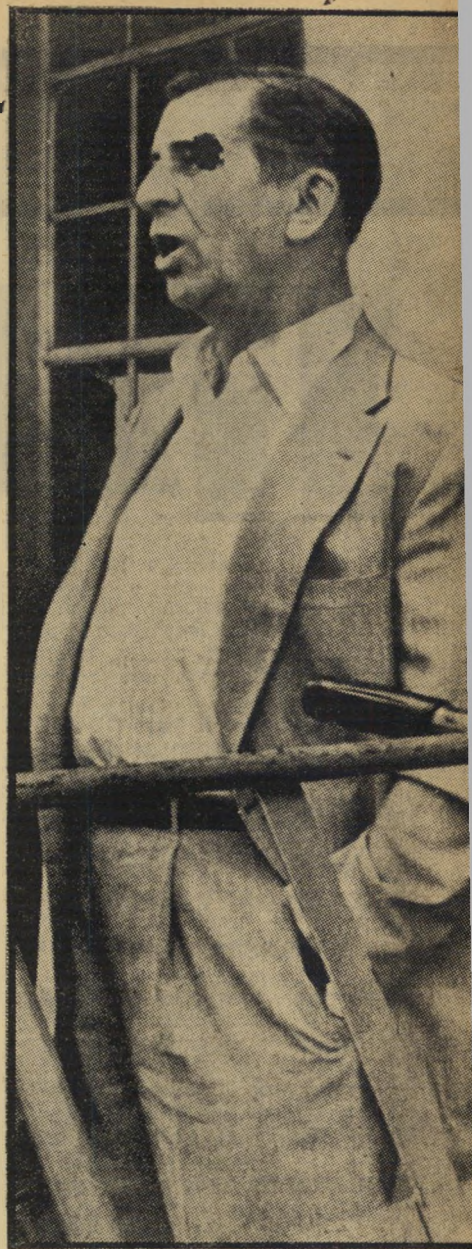

המשך הגילויים על סקופ השנה: כסף, גאנגסטרים ועסקנים

ראשי המאפייה בישראל

לאנסקי
האיש שהוגדר על-ידי לייף כמוח הכלכלי שמאחורי המאפייה, והדואג לחלוקת כספייה השלל, והבי רחמים לכספות הבנק של טיבור רונבאום.

מאת ח"כ אורי אבנרי

בר צעיר, אלגנטי ומומשקף, הטעין את מזהדותיו למכוניות, בנמלה התעופה של מיאמי, מאחד הכיסים של חליפתו נפלה פיסת נייר.

פיסת הנייר נמצאה על-ידי שומר מיגרש החנייה, שהעביר אותה לשלטונות. היה זה נייר מכתבים רשמי של הבנק הבינלאומי לאשראי (אינטרנשיונל קרדיט בנק), עליו נכתב:

"זאת לאשר, ב-28 בדצמבר 1964, קבלת שלוש מאות וחמישים אלף דולאר בשטר" כסף אמריקאיים, להפקדה בחשבון מאוראל 2812 אצל הבנק הבינלאומי לאשראי, גינבה. הסכום הנ"ל נמסר לי בנוכחות החתום מטה."

שם העד לעיסקה זו היה ג'ון פולמן, ר אילו האיש שקיבל את הכסף היה סילחין פרדמן. מתחת לחתימתו הוסף, מטעמי זהירות: "האמור לעיל — בתנאי שהשטרות הם שטרי-כסף אמריקאיים אמיתיים."

עד כאן — תיאור הלוקח מתוך הכתבה הסנסציונית של לייף על עיסקי המאפייה האמריקאית, אשר צורפה לשאלות שיש הגשתי לפני שבועיים לשר-האוצר.

כספיה השלל

רשם פילוזוין פרדמן אינו זר ביש ראל. יש המבטאים אותו סילוואנו. אבל כולם מתכננים לאותו איש: פקיד בכיר ב-בנק הבינלאומי לאשראי — וגיבור אותו קטע בלייף.

לייף הוסיף: "כאן, לראשונה, נמצא מיסך מן המוכיח לא רק קבלת כספיה השלל של הכנופיה על-ידי הבנק השווייצרי, אלא אף מגלה את מיסטר ההשבון."

לי האגוד, ניהל משאומתן עם פרדמן. הכסף, אותו מכנה לייף ככספיה השלל, נל-קח מבתי-ההימורים של לאס-וגאס ומיאמי. זהו כסף בלתי-חוקי, השייך לגנגסטרים של המאפייה, ועל כן יש להבריחו אל מחוץ לארצות-הברית, לכל יתגלה על-ידי סוכני מסי-הכנסה.

הנציג של באטיסטה

אם כן, סילוויין פרדמן מוכר היטב בי ישראל. יש הזוכרים אותו מן התקופה בה עבד כפקיד בכיר, תחת מנהל רסקו, מרדכי שטרן, שהוא כיום ח"כ גח"ל.

או היה נשוי לאשתו הראשונה, ואביו היה קונסול כבוד של קובה דאז — קובה של הדיקטטור המושחת פולגנציו באטיסטה. מאז הספיק סילוויין להתגרש ולשאת אשה שנייה, פידל קאסטרו סילק את באטיסטה, ובמקום דויד פרדמן מהן עתה בישראל ציר סימפאטי וישר של קובה. אמנם, בספר הי טלפונים עדיין מופיע שמו של פרדמן-האב כדיר של הבית בשדרות ח"ן 57 בתל-אביב, אבל בדירה הזאת מתגוררים עתה שגריר בראזיל ומשפחתו.

מה עשתה משפחת פרדמן בארץ, חוץ מייצוג קובה של באטיסטה? הרבה דברים: כסף, כסף, כסף.

הרקע שלה דומה לזה של כמה מאילני ההון הגדולים בעולם היהודי כיום: ניצולי השואה של אירופה, שידעו להעריך מוקדם מאוד את האפשרויות הכלכליות שנוצרו מייד אחרי חיסול השלטון הנאצי, וצברו הון מהיר.

אחד הלוקחות של דויד פרדמן, עוד בהיותו באירופה, היה רסקו. הם הקימו חברה משותפת באירופה, להשקעות בקרקעות, בשם ישראל. פרדמן גם הירבה להלחם כסף לרסקו, בריבית נאותה. כאשר החליט להשתקע בארץ, עם בנייתו, קיבל מרסקו את הדירה הגאה בשדרות ח"ן.

דויד פרדמן היה מלווה כסף גם לסוכנות היהודית ולאוצר של מדרי נת ישראל. הוא נתן דולארים, תמורת הריבית הסבירה של 6%. אבל בתנאי: שיקבל בישראל הלי וואות בלירות ישראליות, כסכום המקביל לסכום הדולארים, וברכי בית של 6%. את הלירות האדה היה מלווה ללקוחות ישראלים, כי ריבית שהיתה נהוגה בארץ — ר שהיתה גבוהה הרבה יותר מ-6%.

וכל אותו זמן, נהנה פרדמן האב ממעמד חברתי מכובד, כנציגו של באטיסטה. באטיסטה לא היה רק דיקטטור רצחני, אלא גם שותפם הישיר של הגנגסטרים האמריקאיים והמקומיים, אשר הקימו בקובה תעשייה ענפה של הימורים, זנות וסמים.

באותן השנים עצמן, היה יהודי אחר מיוחד מאוד עם באטיסטה. שמו מאיר לאנסקי, המונה הפיננסי מאחורי ה"מאפייה". בתקופה של פרדמן האב היה קונסול-יכבוד של באטיסטה בישראל, היה מאיר לאנסקי מלך ההימורים של הבאי נה.

אותו מאיר לאנסקי היה אחראי לאחר-מכן לריכוז כספיה השלל של המאפייה בארצות-הברית, ועל חלוקתם בין מלכיה-השפע של המאפייה. אותו לאנסקי שהוזכר בכתבה של לייף כמי שמסר את הכספים האלה לידי סילוויין פרדמן, כדי שזה יעביר אותם לי בנק הבינלאומי לאשראי בגינבה.

הבנק של טיבור רונבאום בשווייץ.

*** המסלול של פילוזוין

כיד מושהו לטעון: אז מה יש? המאפייה מעבירה את כספיה לבנק של רונבאום, וזה הכל. הרשת פרושה על פני ארצות-הברית ואירופה. היא נפסקת בגינבה. כספי המאפייה אינם מגיעים לישראל, ואינם מושקעים בה, ועל כן אינם נותנים דריסת-רגל לגנגסטרים להשתלט על הכלכלה הישראלית. טענה לגיטימית. אבל אז, חייב היה מי לולו של סילוויין פרדמן אף הוא להסתים בגינבה. אין לו אפילו ההצדקה שהשאיר בישראל את אתר-לשקברו; גם היא עברה לגור בשווייץ.

אך מסלולו של פילוזוין פרדמן אינו מסתיים בגינבה. הוא נמשך עד תל-אביב — ופרדמן מבקר בה בקביעות. לא לנופש — כי אם לי ביוזנס, כנציג בכיר של הבנק של רונבאום, אליו הוא מביא — כי טענת "לייף" — את הדולארים של ה"מאפייה". בארץ הוא ניהל שני חות עם תעשיינים וכלכלנים, עם שרים ועם בנקאים — על השקעת דולארים מחו"ל.

שר-האוצר פינחס ספיר מכיר אותו היטב, והוא אינו חסיד נילהב שלו. גם מנהל של חברה ציבורית גדולה הסתייג ממנו. אני לא רוצה לומר מה דעתי על טיבור רונבאום, אמר האיש, אבל דעתי על פרדמן בהחלט שלילית.

תייר בא ל"הילטון"

אבל לא רק מסלולו של פרדמן אינו נפסק בגינבה. ולא רק הדולארים של הבנק הבינלאומי לאשראי הגיעו ארצה והשקטו על מיפעלי-תעשייה, על שליש מ-אדמות אשדוד ועל בנק ותיק.

הגיעו גם גנגסטרים מדופלמים, התייפסו עמדות בכירות בעולם הכספים של הפשע המאורגן בארצות-הברית.

הנה, למשל, מקס קורטני. עד לפני כשנה היה מנהל קאזינו ההימורים מונטה קארלו באיי באהמה, השייך למאיר לאנסקי ולאחד ואלאס גרובס. שלטונות באהמה, הליברא-לים בדרך כלל, ביקשו מקורטני לחזול מ-עיסוקו אצלם.

לפני כחודשיים הופיע קורטני בתל-אביב, התאכסן במלון הילטון — אבל תחת שמו המקורי: מוריס שמרצלר. הוא הציג את עצמו כאיש-עסקים המבקש להשתקע בארץ. כסף לא חסר לו: תמורת העסקת עבודתו בקאזינו באהמה, קיבל מלאנסקי ושות' שני מיליון דולאר. וזאת לא היתה העיסקה הי יחידה שעשה בחייו.

מכיון שהגיע לגיל 60, רצה להשתקע בארץ האבות, ישראל. הוא אפילו ניהל משא ומתן עם בעל מיפעל לאריגים כאן, שיכנע אותו כי אפשר לפתח תעשיית-ייצוא גדולה. הוא ידאג לשחקים לתוצרת המיפעל, באמצעות ידידיו הרבים בארצות-הברית. רק דבר אחד לא הזכיר, ברוב צניעותו: שהוא, בעצם, בורח מ-פני החוק של ארצות-הברית, ושי נגדו עומדת תביעה של שלטונות מסי-הכנסה שם.

אותו מסי-הכנסה שהכניס את אל קאפונה לסיני-סיני, ואשר נשאר נשק כמעט-יחיד בידי הממשלה הפדרלית בהשיגו-למל-

חמה בגנגסטרים של המאפייה. גם הבוס של שמרצלר-קורטני בא ארצה: מאיר לאנסקי הגדול, בכבודו ובעצמו. שמו ידוע בארצות-הברית כחלק מן הייסטוריה של ממלכת הגנגסטרים. בין הי יתר הואשם בהשתייכות לרצח בני-מ, כנופייה של רוצחים שכירים, אשר בראשה עמדו הגנגסטרים לואי ("לפקה") בוכהאלטר ואלברט אנאסטאסיה. ועדת הסנאטור קיפובר, שחקרה את פעולות הכנופיות, קבעה כי לאנסקי, אחיו ג'אק, ובאגני זיגל, הוציאו לפועל את הוראותיו של קיסר המאפייה בי ניריורק ובאריוונה, מרוק קוסטלו.

תפקידו של לאנסקי

לאנסקי עצמו הועמד כמה פעמים לדין, אך בדרך-כלל, איכשהו, יצא זכאי — מחוסר הוכחות. הוא היה שותפו של זיגל כאשר זה פלש לראשונה ללאס-וגאס, בירת

פרדמן

הבלדר של לאנסקי, המעביר כסף לבנק של רונבאום. תמונה זו, כמו רבות אחרות המתפרסמות ב"סדרת-הכתבות של לייף, צולמה בחשאי.

אימפריית ההימורים של ארצות-הברית. פעי לוח לאחרונה, כפי שתוארה בלייף. היא חיונית לעסקי המאפייה: הוא המרכז את כסי פיה-השלל, מחלק אותם למלכיה-השפע השונים, אחרי שהוא נוטל את חלקו שלו, ודואג ל-הברחת הכסף על-ידי שורה של בלדרים — אשר האחרון ברישמתם הוא סילוויין פרדמן, לפני מספר שבועות בא לאנסקי לביקור בישראל. הוא סירב לומר מילה לעיתונאים, היפנה אותם לפרקליט — שגם הוא לא דיבר. הדבר היחיד שהמזכיר הכספי של הי מאפייה היה מוכן לומר, על ביקורו בארץ: